

Jiří Plachý

Odboj bude!

K článku Petra Malloty „Protikomunistická odbojová skupina Praha-Žatec. Spekulace, fakta a role Jiřího Vovse“

V posledním čísle *Securitas Imperii* uveřejnil Petr Mallota rozsáhlý polemický text „Protikomunistická odbojová skupina Praha-Žatec. Spekulace, fakta a role Jiřího Vovse“. Jde o reakci na můj článek „Praha – Žatec a StB?“, který vyšel před rokem v revue *Paměť a dějiny*.

Abych v krátkosti shrnul, oč jde. Ve vojenských dokladech Jiřího Vovse, jedné z vůdčích postav ilegální protikomunistické skupiny „Praha – Žatec“, jsem objevil následující zápis:

„1. 2. 1946 – Přiját jako čekatel SNB.

12. 1947 – Převzat definitivně do stavu SNB. Osvobozen po dobu činné služby od služební povinnosti ve vojsku...“

Na tom by jistě nebylo nic divného. Jiří Voves byl bývalým příslušníkem čs. zahraniční armády ve Velké Británii a jako takový by jistě neměl při vstupu do řad policejního sboru před únorem 1948 žádné potíže. Problém je však jinde. Podle všech dosavadních životopisů měl být ve stejné době, tedy od počátku února 1946 až do svého zatčení v dubnu 1949, nájemcem nádražní restaurace v Žatci.

V samém závěru svého textu jsem si dovolil na tuto, dle mého názoru zarážející skutečnost upozornit. Konec konců, nejsem prvním, kdo se pozastavil nad jistými nejasnostmi týkajícími se činnosti této odbojové skupiny. To, že svůj názor nepovažuji za nijak autoritativní a dávám čtenáři dostatek prostoru, aby se nad celým případem sám zamyslel, jsem, domnívám se, dostatečně vyjádřil i otazníkem v samém názvu svého textu.

Proto mě do značné míry překvapila emoční vypjatost, s níž mi Petr Mallota „odpověděl“. Sama o sobě nedává příliš velkou naději, že je autor schopen k dané problematice zaujmout racionální postoj a přijmout i jiné argumenty než ty, které se mu hodí do příběhu, který chce vyprávět.

Jak si tedy Mallota vysvětluje existenci výše citovaného dokumentu? Jednoduše. Inu, chyby se stávají... A jaký má proto důkaz? Voves nemá v Archivu bezpečnostních složek svůj personální spis, evidenční kartu a nefiguruje ani na žádném dalším seznamu příslušníků SNB z té doby. Shrňme si to tedy: existence celkem jednoznačného dokumentu je věc, kterou není třeba vysvětlovat ani se jí vážně zabývat. Neexistence jiných dokumentů je pak argumentem nejpřesvědčivějším. To je skutečně odvážné tvrzení, kterému se v budoucnu možná dostane místa v učebnicích metodologie.

S dalšími tvrzeními Petra Malloy není třeba diskutovat. Ve zbytku svého textu obsáhlým převyprávěním materiálů StB znovu dokazuje, že „Praha – Žatec“ stála jen krok od (nejspíš úspěšného) svržení komunistické diktatury a státní moc se o ní dozvěděla nešťastnou shodou okolností čistou náhodou. Nejde o nic nového, tyto argumenty použil již ve svých dřívějších textech a teď je opakuje jen se zvýšenou naléhavostí a naprostou jednoznačností, kterou mu nelze než závidět.

Osobně bych mu přál, aby pro svá tvrzení jednou objevil nějaké skutečně pádné argumenty. Opisování svodek Státní bezpečnosti a zatvrzelé lpění na jediné „oficiální“ verzi dějin třetího odboje bez nejmenšího stínu pochybností, že „všechno mohlo být jinak“, však působí ve svém důsledku kontraproduktivně. Jak pro autora, tak pro instituci, kterou reprezentuje.

